

Trg OF 7, 1000 Ljubljana
T: +386 1 29 13 330
F: +386 1 23 13 424
E: sindikat@szs-alternativa.si

TRR pri NLB št.: 0222 2005 2196 530
Id št. za DDV: 12740152

Uvodni nagovor predsednika SZS Alternativa

Spoštovani delegati 5. Kongresa Slovenske zveze sindikatov Alternativa

Izrednost razmer, ki so povezane z zdravstveno krizo zaradi virusa Covid 19, so nas pripeljale v situacijo da 5. rednega kongresa naše sindikalne centrale ne moremo organizirati na običajen način. Sam bi si zelo želel neposredne izmenjave mnenj 133 delegatov, živih razprav na kongresu in našega druženja, vendar tega letos ni mogoče udejaniti. Ne glede na to oviro sem prepričan, da smo kongres v tej okrnjeni obliki kljub temu sposobni izvesti na način, da kongres pregleda delo, ki je bilo opravljeno v medkongresnem obdobju, sprejme usmeritve za naprej in izvoli legitimne predstavnike vodstva za prihodnji mandat.

SZS-Alternativa tudi po 21. letih svojega delovanja ohranja in krepi status sindikalne zveze akcijsko in kadrovske močnih sindikatov, ki v največji meri združuje sindikate zasebnega sektorja v pretežno prometni dejavnosti. Poleg tega pa smo se v zadnjem medkongresnem obdobju okrepili še na področju rudarske in poštne dejavnosti. V zvezi s tem sem izjemno vesel in počaščen, da se nam je v tem obdobju pridružilo še pet sindikatov: Sindikat delavcev rudarstva in energetike Slovenije (SDRES), ki ima svoj domicil v Premogovniku Velenje, Sindikat poštnih delavcev (SPD), Sindikat železničarjev Slovenije (SŽS), Sindikat železniških delavcev Slovenije (SŽDS) in Sindikat delavcev uprave Slovenskih železnice (SDUSŽ). SZS-Alternativa je danes najmočnejša sindikalna centrala v podjetjih v pretežno državni lasti, saj smo prisotni v podjetjih Slovenske železnice, d.o.o., Luki Koper, d.d., Dars, d.o.o., Pošti Slovenije, d.o.o. in Premogovniku Velenje, d.o.o. V večini teh podjetjih imajo sindikati naše sindikalne centrale vodilno vlogo delavskega predstavnika zaposlenih v podjetju. Poleg tega pa imajo v prenekaterem od teh podjetij oz. v njihovih odvisnih družbah svoje predstavnike v organih nadzora oz. upravljanja podjetij.

Vsaka sindikalna centrala je v očeh svojega članstva in v očeh partnerjev in sogovornikov na strani države vredna toliko, koliko ima v svoji sredini močne sindikate, ki so svojemu članstvu sposobni zagotoviti kvaliteten servis varovanja in krepite delavskih pravic. Če se v zvezi s tem najprej ozrem na železniške sindikate v naši centrali, potem sem ponosen na opravljeno delo v tem obdobju. Visok delež sindikaliziranosti zaposlenih v podjetju (82,6%), med strojevodji znaša ta delež celo 96%, dovolj zgovorno priča o tem da nam zaposleni zaupajo. Železniški sindikati so v tem obdobju preživeli turbulentno obdobje medsindikalnih razprtij, ki so bile posledica samovoljnega vodenja nekaterih bivših sindikalnih vodij. Po tem obdobju nam je uspelo v naši sindikalni centrali združiti večino reprezentativnih železniških sindikatov in vse sindikate podpisnike kolektivne pogodbe za dejavnost železniškega prometa. Naša sindikalna centrala je tako v odnosu do države oz. socialnega dialoga na tej ravni postala glas velike večine reprezentativnih sindikatov na železnici. V zvezi s tem seveda ne morem mimo tega, da omenim zelo pomembno vlogo Sindikata strojevodij Slovenije, ki igra v procesih

integriranega delovanja sindikatov na železnici in koordiniranja skupnih aktivnosti vodilno vlogo. Poleg tega sem Sindikatu strojevodij tudi neizmerno hvaležen, da naši sindikalni centrali omogoča zadostno kadrovsko in administrativno tehnično podporo za naše nemoteno delovanje.

Poleg železniških sindikatov sem ponosen tudi na delo ostalih sindikatov v naši centrali, ki v boju z ostalimi hišnimi sindikati in predstavniki kapitala bijete težko bitko in vam prav tako ni lahko. V zvezi s tem sem vesel, da Syndikat pomorskih dejavnosti v Luki Koper krepi vlogo najmočnejšega socialnega partnerja v Luki ter da je svoj močan vpliv razširil še na področje morske pilotaže in v reševanje položaja delavcev zaposlenih pri posrednikih. Prav tako sem vesel da kolegi iz sindikata SDRES vztrajajo na svoji poti, ki je zaradi odnosov v podjetju, med sindikati in mačehovskega odnosa države do problemov rudnika ena najtežjih, a kljub vsem tem težavam ostajajo prvi glas rudarjev v Premogovniku Velenje. Ko razmišljam o Zvezi sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije, potem mi vedno pride na misel živ utrip njihove osrednje sindikalne pisarne v Novi Gorici, ki nudi kvaliteten servis informacij in pomoči na najrazličnejših področjih reševanja zdravstvenih posledic dela. Vesel sem, da je ta sindikat svoje izkušnje iz tega področja pripravljen vgraditi tudi v delo naše sindikalne centrale na državnem nivoju. Verjetno največjo zgodbo (tudi v širšem slovenskem sindikalnem prostoru), pa je v tem obdobju spisal Syndikat poštnih delavcev. Od nekoč manjšinskega sindikata na Pošti Slovenije je sindikat SPD danes postal večinski sindikat v podjetju, sindikat ki je dobil največjo podporo svojih kandidatov na volitvah v svet delavcev, sindikat, ki je uspel realizirati prvo uspešno interesno stavko v svojem podjetju in sindikat, ki je uspel na podlagi sedem tisoč zbranih podpisov državljanov vložiti v zakonodajni postopek spremembe Zakona o poštnih storitvah. Kapo dol pred takimi dosežki in zgled vsem nam, da vztrajanje na začrtani poti kljub vsem težavam obrodi sadove.

Slovenska zveza sindikatov Alternativa se je v minulem obdobju na ravni socialnega dialoga s predstavniki vlade in delodajalcev s svojimi predlogi in zavzemanjem izpostavila na številnih področjih delovanja. Iz priloženega kongresnega poročila o delu v obdobju 2015 - 2020 se da ugotoviti, da smo pokrivali zelo široko paleto aktivnosti. Še posebej smo se izpostavili na vsebinskih področjih upravljanja z državnim premoženjem, pokojninski zakonodaji, poklicnem pokojninskem zavarovanju, delovnopравни zakonodaji in na področjih pokrivanja problematike sektorjev, ki so za nas posebej pomembni (promet, energetika, pošta). V zvezi s tem bi posebej izpostavil zgolj nekatere naše najpomembnejše dosežke. Pri usklajevanjih Strategije upravljanja kapitalskih naložb države smo uspeli prepričati namere, da bi se lahko nekatere odvisne družbe Slovenskih železnic privatizirale v celotnem deležu. V kolikor nam to ne bi uspelo, bi se danes pogovarjali o popolnoma drugačnem vstopu strateškega partnerja v družbo SŽ Tovorni promet in posledično o koncu takšnega koncerna SŽ, kot ga poznamo danes. V okviru ESSO SDH smo uspeli prepričati možnost, da bi za imenovanje delavskih direktorjev veljali posebni pogoji, ki bi posledično onemogočali tovrstno participacijo zaposlenih v organih upravljanja družb. V tem organu smo z našim vplivanjem pri oblikovanju vsakoletnih priporočil družbam SDH uspeli prepričati vnos nekaterih škodljivih priporočil (omejitve glede višine izplačil regresa, nagrad za poslovno uspešnost, ipd). Zaradi naše angažiranosti smo dobili podporo ostalih sindikalnih central, da v tem mandatu omenjeni organ SDH tudi vodimo. Pri oblikovanju večine sprememb na področju poklicnega pokojninskega zavarovanja je naša centrala igrala vodilno vlogo in koordinirala skupen nastop sindikalnih central pri tej tematiki. V tem obdobju smo uspeli ta sistem bistveno izboljšati. Dogovorili smo novo ustrezno višino poklicnih pokojnin, dogovorili smo rešitev da se lahko neporabljen del sredstev od poklicne pokojnine prenese v pokojninsko rento, izboljšali smo sistem izterjave neplačanih prispevkov delodajalcev, odpravili smo problem t.i. luknje poklicnega zavarovanja, prepričali smo stihijsko revizijo seznama delovnih mest, ki so upravičena do poklicnega

zavarovanja. Veliko napora je bilo vložena v vsakokratna usklajevanja višine prispevne stopnje poklicnega zavarovanja. Z gotovostjo lahko trdim, da bi ta bila nižja, v kolikor se pri tem ne bi angažirali v naši sindikalni centrali. Polno angažirali smo se tudi na drugih področjih delovanja (delovnopravna zakonodaja, zdravstvo, pokojninska zakonodaja ..) in vplivali na skupna izhodišča sindikalnih central na teh področjih ter jih kasneje na Ekonomsko socialnem svetu RS oz. njegovih delovnih telesih tudi predstavljali oz. usklajevali. Menim da smo kakovostno pripomogli da so uspeli naši skupni projekti kot npr: izvzem dodatkov iz minimalne plače in njen dvig, postopen dvig odmernega odstotka za starostno pokojnino, dvig najnižjega zneska nadomestila za brezposelnost ipd. Naš glas se je slišal v organih skupščine Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in v Svetu ZPIZ. V tem obdobju smo sodelovali tudi v nekaterih projektih, ki smo jih izvedli sami oz. smo bili povabljeni kot partnerji. Na podlagi teh projektov smo organizirali nekaj okroglih miz in predavanj za sindikalne predstavnike. V okviru projekta »Zdrav železničar« smo izdali Priročnik promocije zdravja na delovnem mestu. Priročnik z naslovom "Zdrav železničar", ki je izšel v nakladi osem tisoč izvodov so prejeli vsi zaposlenih na SŽ.

Prepričan sem, da smo na podlagi opravljenega dela izpolnili pričakovanja sindikatov članov SZS Alternativa. Seveda je ob tem mogoče podati oceno, da bi se dalo v tem obdobju storiti tudi več in bolje. Gotovo. V kolikor bi bilo več pripravljenosti za delo na nivoju sindikalne centrale, bi bilo tudi več rezultatov. Ampak naša realnost, ki nas vse v polni meri okupira s hkratnim delom v naših matičnih sindikatih, nam na tem področju onemogoča, da bi lahko storili še več. Ne glede na to, pa sem hvaležen vsem članom naše sindikalne centrale za pomoč in podporo pri naših aktivnostih. Še posebej se zahvaljujem vsem predsednikom sindikatov, sekretarju SSSLO in nekdanjemu predsedniku naše sindikalne centrale Silvu Berdajsu, mojemu namestniku v Ekonomsko socialnem svetu RS Bojanu Goljevščku in seveda sekretarju Leonu Didiču, brez katerega bi si težko predstavljal vodenje naše sindikalne centrale.

Spoštovani delegati 5. rednega Kongresa SZS Alternativa

Slovenske zveza sindikatov Alternativa se je pozicionirala kot stabilna sindikalna centrala, ki organsko raste, zastopa jasna stališča in je sposobna s sindikalnimi akcijami uresničevati cilje svojega programa. Na tej podlagi verjamem, da bomo tudi v prihodnjem mandatnem obdobju sposobni uresničevati naš skupen program za ohranitev oz. izboljšanje delovnopravnega položaja zaposlenih, ki jih zastopamo in biti hkrati v pomoč našim sindikatom pri doseganju njihovih ciljev na ravni socialnega dialoga v državi.

Ostanite zdravi!

Sindikalni pozdrav!

Predsednik SZS Alternativa

Zdenko Lorber

